6473 Ն 1889 ՓԵՏՐՎԱՐ 23 ԲԼԻՆԶԻՇՏԱՊ 29 ՈՒՆՋՈՒ ՍԻՆԷ ԱԼԱՖ ՄԱՐՏ 7 Ն 6473

20 ՓԱՐԱ

Ղազիքանցց Ռեբ կիւն չեզար:

ՑԻՆԱԹԼԱՐ

Աչքեվիր Մուճիտ 3
Անբը ալլեզ 4
Բոսբա իւճրնրի պիզէ ալիտ տիր

Մանկական Էջերեան

20 ՓԱՐԱ

Գալաթատու, Ազապ-գաբուստանտա, Զեյնք մ.յուանցնտա, Ֆուրունտուն զարշեսքնտաշ 298 նիւմարոյու Մանգուսմի էֆքեար մարպասաքնտա :

ՎԱՀԻՊ ԵՄՐԻԵՆԸ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՎԻ ԱԽԸՐ

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Բարիզ 5 մարտ.

Գօնթուար տ'էսպօնթ պանգասը տիրէքթօրը Մ. Տէնֆերթ Ռոշրօ, պէտէն նիւզուլինտէն վէֆաթ իթմիշ տիր. Թէլէֆի նէֆս իթտիկի շաեիալարը թէքզիպ օլունմուշ տուր (1).

Բարիզ 6 մարտ

Ումում Ինկիլիզ զաղէթալարը, Սըրպիա գրալը Միլանը, Մ. Ռիսթիչի հէյեթի վիւքէլա թէչքիլինէ մէմուր իտէճէկինի եաղտըգլարը միսիլու, Մ. Ռիսթիչին Ռուսիա բոլիթիգասընա թապի օլմանընտան տօլաեր, պէլճիքէրէ գըրալ Միլանը իսթիֆաեէ մէճպուր օլաճաղընը իլավէ իտիեօրլար.

(Լէվանթ Հէրալտ մախսուս պուրը)

Վաշինկթօն 5 մարտ.

Եէնի գապինէ շու վէճհլէ թէշէքքիւլ իթմիշ տիր.

Մ. Գլէն՝ խարիճիեէ,
Մ. Գրօգթըր՝ հարպիեէ,
Ֆրասի՝ պահրիեէ,
Ժ. Վ. Նօպլ՝ տախիլիեէ,
Ժ. Վանամաղը՝ բոսթա միւտիրիեէթինէ թայեին օլունմուշլար. Մալիեէ նէզարէթի իլէ (Արնօլդ Էնէրալ.) մագամընա քիմիէրին թայեին օլունտուղու մալիւմ տէկիլ իսէտ, Մ. Վինտօմընտա Մալիեէ նէզարէթինէ թայեինի զանն օլունուեօր.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

ԼԷՑԼԷՑԻ ԸՆԴԱՆԻՊ

Ճէնապը գատիրի մութլագ իմամ էլ միսլիմէյն վէ սէյիտ էլ միւբսվիյն Բատիշահը տինտար վէ Շէհրինշահը սալապէթշուար վէլիի նիյմէթ պի մինէթիմիզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի իլա ախըրիւտէվրան պիզէ պաղրէլաընը, ամի՛ն.

Ռու կիճէ միլլէթի նէճիպէյի Օսմանիեէեէ Լէյլէյի Բէգաեիպ օլմաղլա, պիզ ումում ճէվամիի չէրիֆէ գանտիլլէր իլէ տօնատըլաճաղ, վէ պու տուրբէթլէ, պիզճիմզէ գուլուպը Օսմանեան մէսէրրէթ վէ շատի իլէ մալամալ օլնաճաղ տը.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ ՎԷ ՆԻՇԱՆ

Թրապիզօնտա Թիրէպօլու գայմագամը՝ Թրօլ գայմագամը Իզզ Բէշիտ բաշաեա.

Թրօլ գայմագամը՝ Էթնէ գայմագամը Մուհամմէտ Բէշատ էֆ.էֆ.

Էթնէ գայմագամը՝ Օֆ գայմագամը Մուհամմէտ Նէվֆի էֆ.էֆ.

Վիլաեէթի մէգբիւրէտէ Օֆ գաղասը գայմագամը՝ Թիրէպօլու գայմագամը Մուհամմէտ պէյէ.

Վիլաեէթի մէգբիւրէտէ Կէօրէլի գայմագամը՝ Հուպէ գայմագամը Ալի էֆ.էֆ.

Վիլաեէթի մէգբիւրէտէ Հուպէ գայմագամը՝ Տիվանը մուհասէպաթ գալէմի խիւլէֆասընտան Բէշիտ պէյէ թէֆթիշ.

Ռումբաթրիզի բիւթպէթլու էֆէնտի հազրէթլէրինին հէմշիրէ զատէսի բիֆ. Տիմիթրի Վասիլիատի էֆէնտիեէ բիւթպէյի սալիսէ,

Սիւրեանի Գաթօլիկ բաթրիգխանէսի քիթապէթինտէ պուլունան բիֆ. ճօրճի Աչբէ-պաշ էֆէնտիեէ բիւթպէյի սալիսէ թէվճիհ,

Իչիլ միլթասարրըֆը սասատ. Հասան պէյ էֆէնտիեէ իւչիւնճիւ Օսմանի,

Ավսթրիա խարիճիեէ միւշավիրլէրինտէն Մ. Գաթլէ իւքինճի, վէ Գէլկրատտա Ավսթրիա գօնսօլօսը Մ. Իսթէֆանիեէ իւչիւնճիւ, վէ Ավսթրիա գօնսօլօսխանէսի քեատիպլէրինտէն Մ. Ֆուրլիչ վէ Ավսթրիա խարիճիեէ նէզարէթի մէէմուրլարընտան Մ. Անի Գարթէղէ վէ Վիէննա մուսիգի մուալլիմլէրինտէն Մ. Շանէրէ տէօրտիւնճիւ բիւթպէլէրտէն Մէճիտի նիշանը գիշանը, վէ Ավսթրիա գօնսօլօսը վէքիլլէրինտէն Մ. Եուգաչէր իլէ Մ. Միգուլիչ տէօրտիւնճիւ բիւթպէլէրտէն նիշանը ալիի Օսմանի,

Սէլանիկ միւթէպէրանը թիւճճարանտէն Ֆլաթինի զատէ Մ. Հիւկոիլէ Մ. Էտվար նամ զաթլարա իւչիւնճիւ բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը գիշանը,

Լիվսի մէգբիւր էշրաֆընտան Դրսաճրդզատէ Իպրահիմ աղատա տէօրտիւնճիւ բիւթպէտէն պիր գըթա մէճիտի նիշանը գիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր.

Շիրքէթի Խայրիէէնին չըգան բէնճէնպիհ կիւնքիւ իճթիմաընտա 14800 լիրա գըյմէթինտէ իքի վարօր սաթը ալընմասընա, վէ 302, 303, 304 սէնէլէրի մուհասէպաթընդն մուաէնէ վէ Թահգըգնա գարար վերիլմիկի իչտիրմիշ տիր.

Քէզալիք Իտարէյի Մախսուսէ Թարաֆընտան տախի, 12,000 լիրաեա պիւեիւք պիր վարօր իշթիրա օլունաճաղը սէոյլէնիլիեօր.

Էտէբէ զաղէթասը, Բաթէնթ բէսմինտէն պահսլա, քիպրիթ իլէ օեուն քեաղըտը իւղէրինէ բիւսում թարհընը վէ պու բուլուսմուան 10-12 միլիօն հասըլաթ վագը օլաճաղընը պէյան վէ թէքլիֆ իմմիշ տիր.

Պէլճիգանը Տէրսաատէթ սէֆիրի, քէրիմէսի իլէ գարիպէն էվրօբաեա կիտէճէք, վէ ավտէթինէտէք, միւսթէշարը, ումուրը սէֆարէթի իտարէ իտէճէք տիր.

Թուրուգ վէ մէապիր միւտիրմուավինի Ասլան էֆէնտինին տիւն էտիրնէեէ աղիմէթ իթտիկինի վէ անտէն Տէտէ-Աղաճ, Կիւմիւլճինա վէ Տրամաեա կիտէճէկի խաթիխպար օլունմուշ տուր.

Մաճէրօյին մալիւմաթընա կէօրէ, միւմաիլէյհ, օլ ճանիպլէրի սէրիեէն տէվր իտէրէք, Տէտէ-Աղաճ խաթընդն Սէլանիք խաթընա իլսագը մատտէսինի թէպզըդ վէ լաղըմ կէլէն լաեիհաեը թանղիմ իչիւն, Նաֆիա նէզարէթի թարաֆընտան մէէմուր իտիմիշ տիր.

Պու իլթիսադ խաթթը, կիւմիւլճինա, Տրամա, Սէրէզ վէ Տօրեանտան կէչէճէք տիր. Պու խաթթ, կէրէք Իսթանպօլ իլէ Սէլանիկ արասընտա նագլիեաթը սիւրաթընճա վէ կէրէք ֆէնենի հարպ նօգթայի նագարը իլէ բէք էհէմմիեէթլի տիր. Հիւքիւմէթի Սէնիեէ, Պէրլին մուահէտէսինտէն պէրու, ինչասը քէնտիսինէ թավսիեէ օլունան պու խաթթն ինչասընը գարարլաշտըրմըշ կիպի կէօրիւնիւեօր.

Էտիրնէտէ ճիսրի Մուսթաֆա Բաշա թէլէկրաֆ մէրքէզինտէ լիսանը էճնէպի իւզրէ մուխապէրաթա պաշլանտըղը բոսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթի ալիեէսինտէն իլան օլունմուշ տուր.

Տէրսաատէթ սու շիրքէթի միւտիրի Մ. Լաթալ խաթիֆա խյէտի կինտէն, ալաֆրանկա մաղազէն 1 ինճի կիւնիւնտէն Իթթիպարէն շիրքէթի մէզքիւրէ մէճլիսի իտարէսի գարարը իլէ, միւտիրի սանի Մ. Սէլիհնին թաեին օլունտուղու թահգրդ դըլընմիշ տըր.

Էշխասը մուղիրբէտէն 22 քիշի տահա, էվվէլքի կիւն շէհրիմիզտէն Իթալիա օլունմուշ տըր.

Մաթպաամըզա խապեր վերիլտիկինէ կէօրէ, պու էօյլէ վագթը, Դալաթատա Դարաքէօյտէ պիր եիւք արապասը պիր ատամը պօղազընտան չըղնաեարագ թէլէֆ իթմիշ տիր.

Ատանատա Պրաղմա գարիեէսի մրիթարը Հասան քէհեանընն օտասընտա, տահա պաղը գիւքիւր վէ իւնաս հազրը օլտուգլարը հալտէ, գէյնունտան վէ տաղարճըղընտան պէշ գրեէ միգտարը պարութ չըգարըպ, եա սաթմադ վէ եախօտ թագսիմ իթմէք էֆքեարընտա օլտուգլարը սըրատա, գաղաէն աթեշլէնէրէք, մէրգում Հասան քէհեանընն օտասընտա պուլունան 20 քիշիտէն եալընըզ պիր գատընը իլէ պիր էրքէք մէճրուհէն գուրթուլմուշլար, վէ պաղը 18 քիշինին ճիմիէսի մահվ վէ թէլէֆ օլմուշ օլտուգլարը, Ատանա զաղէթասընտա օգունմուշ տուր.

ԱՋԳԱՅԻՆ

ՎԷԼԻ ՆԻՇՄԻԹ ԲԱՏԻՇԱՀՄՄԶ ԷՖԷՆԴԻՄԻԶ ՀԱԶՐԹԷԼԷՐԻՆԻՆ ՀԻՒՆԷՐԲԷՐԳԷՐԼԻԿԻՆԷ ՊԻՐ ՏԷՊԱՀԻ ՃԷԼԻԼ, ՏՍ.ՀԱ.

Հէմշէհրիմիզտէն վէ երպապը հիւնէր վէ սանասթատան Մկրտիչ էֆէնտի Գալֆաեանընն էսէրի պէրկիւզիտէսի օլուպ, չէնտ մահ մուպատտէմթագտիմի հուզուրի հազրէթի Վէլիհինանմի դըլընմիշ օլան պիր գրեթա կիւմիւշ գութունուն թարաֆը էշրէֆի Հազրէթի Հիւնէրբէրվերիտէն մաղհարը թահսին վէ գապուլ, վէ թէշվիգաթը Սէնիյէէ օլարաք, լաթֆէն վէ ինաեէթէն պիր գրեթա Մէճիտի նիշանը գիշան իլէ պիր գրեթա տախի միտալիոն իհսան, վէ պիրտէ ալթունտան մամմուլ պիր գութունուն սիրաբրշընա ինաեէթ պույրուլմուշ օլտուգունա, կէչէնլէրտէ ֆախր ու շիքքի աղիմ իլէ պիլտիրմիշ իտիք.

Էֆէնտիի միւմաիլէյհ, պու քէրրէ պիամնուլլահը թէալա, մէգբիւր ալթունտան մամմուլ գութունուն իքմալինէ մուվաֆֆագ օլմաղլա, տիւն մապէյնի Հիւմաեունը Միւլիւքանէեէ պիլ ադիմէ հուզուրու հազրէթի Շէհրիարիեէ թագտիմ իթմէքլիք շէրէֆ վէ իգպալինէ նաեիլիեէթլէ պու քէրրէ տախի թարաֆը թէշվիգաթվաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէն մաղհարը թահսին վէ գապուլ պույրուլտուղու, մա շիքքանը աղիմ իսթիխպար օլունմուշ տուր.

Մէզքիւր գութունուն եիւզինտէ էնվայի բէնքտէ ալթունլար իլէ տէվլէթի Ալիեէնին արմաը բէսմի թէրթիպ օլունտուղու կիպի տիկեր եիւզինտէ տախի ռ լումու ֆիւնուն վէ սանայի վէ սանաեիի նէֆիսէ, վէ զիրաաթ, վէ թիճարէթ, վէ էմնալինին ալեամէթլէրի, վէ պիր եանընտա եըլտըզ դասը Հիէմաեունու իլէ ճամիի չէրիֆի, վէ պիր թարաֆընտա Ֆէնէր-պաղչէսի նամ թէֆէրրիւճկեահ, վէ պիր թարաֆընտա Գըզ-գուլէսի, վէ տիկեր թարաֆընտա տախի Պօղազ իչինին պիր գըթասը, զանէթլէ ինճէ գալէմ իլէ վէ բէք կիւզել սուրէթտէ հաքք խտիմիշ օլտուգունան, սատէ կէօղ իլէ վէ ալէլխուսուս խուրտէպին իլէ թէմաշա վէ տիդգաթ օլունտուղունտա, ինսան հայրան օլմագլըգտան տօեռամամագտա տըր.

Քաղաքական ժողովուրդ Դիւանը, տիւն Ամն. Ս. Գատրիարք Հայր հազրէթլէրինին բիեասէթի թահէրընտա, Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինտէ պիլ լիթթիմա՝ պաղը խուսուսի մէսէլէլերի հալլիթմիշ տիր.

Թօգաթ առաջնորդական Տեղապահլըգ մէմուրիեէթինէ նասպ ու թայինին օլունան Այվազեան Դեր. Տ. Եղիշէ Մ. վարդապետ, իքի իւչ հաֆթաեա գատար մահալը մէմուրիեէթինէ ազիմէթ իտէճէկի մէվսուգէն խապեր ալընմըշ տըր.

Հէր նէ գատար ճերիտէտէ, Ատլիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի ճանիպի ալիսինտէն Բաթրիգխանէեէ պիր թէզքերե իրսալ իլէ, Թուղրայի հազրէթի Բատիշահինին պու ճիմաա իրթէսի կիւնիւ լչին կէօնտերիլէճէկի օգունմուշ իսէտ, մէվսուգ սուրէթտէ անլաշըլմըշընա կէօրէ, էօյլէ պիր թէզքերե իրսալինին ապը եօգ տուր.

Կէրէք Դեր. Օրմանեան Սրբազան, կէրէք Կեդրոնական վարժարանըմըզ Տեսուչու Մեծ. Մինաս Զերաղ էֆէնտի վէ կէրէք տիկեր պաղը զաթլար, մէշհուր Գալատանեան էֆէնտինին վէֆաթընտան տօլաեը, Ս. Էջմիածին Ճեմարանը միտիրիեէթինէ պա թէլէկրաֆ պէեանը թէէսիւֆ իթմիշլեր տիր.

Մաէլ մէմուունիյէթ իշիթտիկիմիզէ նէզարէն, Ս. Երուսաղէմ տուեուն մէսէլէսի բէք աղ կիւն զարֆընտա, սայէի հազրէթի Բատիշահիտէ, խիթամբէզիր օլաճաղ, վէ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգիմիզ Ամն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի աղ վագըթ զարֆընտա մահալը մէմուրիեէթլէրինէ ազիմէթ իտէճէքլէր տիր.

Տիեարպէքիրտէն վարիտ օլան խապէրլէրէ նէզարէն, օրա էրմէնի ճէօմաաթը, զայէթ աճընաճաղ պիր հալտէ պուլունմագտա տիր.

Էսէֆ օլունուր քի էլան պիր միգթէտիր առաջնորդ վէ եա Տեղապահ իրսալ օլունմամըշ տըր.

ՖԱԶԻԼԷԹ

Կէչէն ճիմաա իրթէսի նիւսխէմիզտէ, ֆազիլէթի վէ հիւնարի ախլէաղը հագդընտա սէնայէր օգունան, եանի պունտան օն իքի կիւն մուգատտէմ աղմի տարի պագա իթմիշ պուլունան հէմշէհրիլէրիմիզ Թիւճճարը միթէպէրանընտան Եէտիդարտաշեան Մարտիրոս էֆէնտինին, Փրկիչ պիչարէկեանը իչին 10 ատէտ լիրա իհտասընա հիմմէթ էյլէտիկինի, մա մէմնունիյէտ խապէր ալմըշըզ տըր.

Միթէվէֆա Մարտիրոս էֆէնտինին չու ֆուգարաբերվերլիկի վէ չու հիսսիյաթը մէմտուհէլերի, հէր քէսէ, վէ ալէլխուսուս պիր թաղըմ օթ կիսլէ՝ դէլիպ վէ օթ կիպի կիթմէքտէ պուլունան խասխլերէ հիւնի իպրէթ օլսա ճաեիզ տիր.

Պու եօլտա խայրխահ պիր զաթրն, հէնուզ 42 չաղլարընտա օլուպ, իքի նէֆէր երքէք ճան բտրէլէրինի էօքսիզ, վէ զէվճէյի միհթերէմէսինի տէ պի թէսէլլի պըրապարադ բէնչէյի էճէլէ տիւշմէսի, հատ. տի զաթինտէ պատիի էսէֆի ազիմ օլաճաղընտան, պիրատէրլերի Սերովբէ, Յովհաննէս վէ Վահան էֆէնտիլերին, անճադ միթէվէֆանընն դիքքի ճէմիլիյէ միւթէսէլլի օլաճագլարը, վէ այնի ֆազիլէթ թարիխինտէ տէվամ խլէնէճէքլերի էմէլի էպլէպտէն տիր.

ՁԵԿՈՑ

Երէկուան յօդուածս, խմբագրութեան կամքէն բոլորովին անկախ կերպով յապանուած, կրճատուած և տեղ տեղ բարեփոխուած է, որով մեր նպատակէն շատ տարբեր վիճակ մը ստացած է.

Այս բան տեղի ունեցած է նաեւ մեր ուրիշ յօդուածոց մէջ.

Ի պաշտպանութիւն մեր համեստ գրական պատուոյն՝ հարկ դատեցինք հրատարակել ներկայս ի դիտութիւն աղնիւ Ընթերցողաց.

24 փետր. 89

Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

ՐԷՍՄԻ

Գապը Ֆէթվանընն տէրեա ճիհէթինտէքի պիւեիւք տուվարընը կէչէն ճիմաա կիճէսի գաղաէն եըգըլարընտան տօլաեը, իթթիհատինտէքի արասատա սաբին խրիսթիեանլարտան եէտի քիմսէնին վէֆաթ իթթիկի, վէ պաղըլէրինին տախի մէճբուհ օլտուգու Վէլիի Նիյմէթի պիմինէթիմիզ Նէհրիեաբ մերահիմ չուար էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին մալիւմէրի օլտուգտա, չէֆգատ վէ մերհամէթի Շահանէլերի իգթիղայի ճէլիլի իւզրէ, վէֆաթ իտէնլերին վերէսէսի իլէ մէճբուհ վէ միւթէզարրը օլանլարընն թապիպ վէ թերքիֆլերի զըմրընտա, Խալինէի խասասյի Շահանէլերինտէն եիւզ էլլի լիրա ինաեէթ վէ իհսան վէ մարիֆէթ ալիեէի Ֆէթվաբէնահի իլէ թէվֆիկ ֆերման պույրուլմուշ, վէ տերհալ թարաֆը վալայի Մէշիյխաթանէն թաեին օլունան մէէմուրին վասրթասը իլէ թէտգիգաթը միւքէմմէլէ իճրասընտան սոնրա աթիյէէի Սէնիյէէի մէզքիւրէտէն միւթէվէֆալերին վարիսլերի խուսկի անլաշըլան 10 նէֆէր քէսանէ եէտիշէր, վէ իսաֆիֆճէ մէճբուհ օլուպ սաեէյի դուսրէթվաեէյի ճէնապը Ֆիւլիւբէանէտէ լիճելիթ թէռավի խասթախանէեէ նագլ իտիլէն տէօրթ քիմսէեէ ալթըշար, վէ տուվար ալթընտա դալան օտալարըն սէքէնէսինտէն զարարա տիւշար օլան 14 նէֆէրէ տախի աէօրտեր լիրա պիթթէվզի ճիմլէսի մէսրուր, վէ մէճբուհ օլանլար տախի թէտավի օլունմագտա օլմաղլէ, մանթթէշէքքիւր իլանէ իպթիտար գըլընը.

* * *

Մաթպաալը Նիզամնամէսինին 13 ինճի մատտէսի մուճիպլինճէ, հէր մաթպաա սահիպի թապ իտէճէկի քիւթիւպ վէ ըէսաեիլ վէ իլանաթ վէ եվրադը սայիրէէնին զիյրինէ իսմինի վէ մաթպաասընը պուլունտուղու մահալ վէ սօգադ վէ նուսէրօսունու թապ իթմէսի լազըմ կէլիր իքէն, մաթպաա սահիպլերինտէն պաղրլարընը, մատտէյի մէզքիւրէ ահքեամընա ըիաեէթ իթմէտիքլերի կէօրիւլմէքտէ օլտուղունտան, պունտան սոնրա զիյրինտէ մաթպաա սահիպլերինին իսմի վէ մաթպաասընը մահալ վէ սօգադ վէ նուսէրօսը թապ իտիլմէմիշ քիւթիւպ վէ ըէսաեիլ, վէ իլանաթ վէ սայիր թապ օլունմուշ

էվրաղ կէօրիւլէճէք «լուր իսէ, միւթէճասիրլէրի մատտէի մէղբիւրէ ահ.բեամնա թէվֆիգէն, միւճաղաթ խտիլէճէկի դաթիէն իլան օլունուր։

* * *

Պու քէրրէ տախի մաաշ իթաաբ իչիւն, Խալֆնէյի ճէլիլէտէն տաիրէյի ասքէրիկէեէ վիրուտ իտէն մէպալիզտէն, ճիւմլէ մի չիրանը ազամ հազարաթինը վէ էրքեան հարպիէե տաիրէտնէ մէմուր էրքեան վէ իւմերա վէ զաղրթանը ասքէրիէնին վէ Մէքթէպի Թրպպիէի Շահանէ իլէ հարպիէե վէ Թրպպիէի իտաաթ եէլէրին օգոստոս մաաշլարը թէսվիեէ վէ ումումասքէրի թէդաիւտ սանսարը իտարէսինէ վէ մուհասէպաթը ումումիէե տաեիրէսինին ալթընճը չիւպհէսի իլէ չիւպէի մախսուսէեէ։ Վէ խասսա օրտուլի Հիւմայունը տաիրէլէրինէ մէմուր վէ քէթէպէեէ վէ տաիրէյի ասքէրկյէտէ միւսթախտէմ գաւասլարլա գարու տղաչարընա տախի մէղբիւր օգոստոս այլրընա մանսուպէն, պիրէր մաաշ իթա դելընմը, վէ մէղբիւր կէլէն մէպալիզտէն թաշրատա պուլունան իւմերա վէ զաղրթանը Շահանէյնին Տէրսաատէթտէի ֆամիլիալարընա օլան սիրարիչլէրինէ սֆիտ մրդտարըն տախի ուսուլի իւզրէ թէվֆիի տէրտէսթ պուլունմը տը։

ՇԷՀԱՏԷԹԻ ԹՐՊՊԻԷԷ

Դ-բէյ Մէոէէլ նամ բիսալէյի ֆէննիեէտ, իլաճլարը ադ ճիկէրին զարընտան էմիլմէսի հագդընտա, տօղթէօր Վէրն իմլասը թահթընտա աթի իւզրէ օգունմուշ տուր։

«Մ. Ժէրոտէլ, մէսէլէեի հէմ սատէ վէ հէմ մադուլ պիր սուրէթտէ հալլ իթմիշ կիպի կէօրիւնիւօր։

«Պի հադդն չէօհրէթ քէսպ իթմիշ օլան էճզաճիի մումարիէյհ թաբաֆընտան կաբրմը օլան Բասթիլլէր, դաթրանը — գէրբաթա միւնդասէմ հալտէ— հավի տիրլէր։

«Պու Բասթիլլէր, աղրզտա աղրը աղրը էրիտիկինտէն, պուղուլարը, նէֆէս ալրպ վիրմէտէն տօլաը, պիթթապի ադ ճիկէրին հէր թաբաֆընա նադլ օլունուրլար։

«Իշթէ պու Բասթիլլէրին, ադ ճիկէր վէ նէֆէս պօրուլարը վէ պա խուսուս չէտիտ Պէռէէ իլէ էսքի նէզլէլէրին թէտավիսինճէ ֆիլի սերի վէ մուէսսիրի պու սուրէթլէ խղահ իտիլիր։»

Տէր. Վէր.

ԹԱՐԻՃԻՑԵԷ

ԱԼՄԱՆԻԱ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ

Մաղուլ վիս ամիրալ Հէնք նամ դաթ, Վ. Ֆէլց Զէ Մէր նամ բիսալէտէ, պիր մէգալէ նէչրի իլէ Ալմանիանընն հարպ սէֆիյնէսի ինչասընը չէտիտէն մուախէղէ, վէ Ալման տօնանմասընընն թէճճիղաթ, մէթանէթ, վէ սիւրաթ նօգթայի նազարլարը իլէ էճնէպի տօնանմալարընտան աչաղը պուլունտուղունու, վէ իսլահաթ իչիւն վագթին զաեիպ օլտուղունու պէեան, վէ ադա սուրէթլէ Ալմանիանընն միւտաֆայի պահրլէեէ նօգթայի նազարը իլէ տիկէր տէվլէթլէրտէն կէրի գալտըղընը իսպաթէ չալըշմըշ տը։

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ԱԼՄԱՆԻԱ ԻԹԹԻՖԱՔԸ

Մօպ-- զաղէթասը, Ալմանիանը, Ավսթրիաեա թիւֆէնք սրբարը իթհամաթընը, վէ պու թիւֆենկին Ավսթրիա օրտուլարընտա խթիմալինի, վէ գօմանտալարընը Ալման լիսանընտան օլմասը ահ.բեամընը հավի օլան նէնի գանունը ասքէրինին Ավսթրիատա գապուլինի, տիւվէլի միւշարկէյհիւմա ուսուլը ասքէրիեէսինին գաթիեէն պիրլէշտիրիլտիկինտէ տէլիլ ատտ իտտիեօր։ Մէղբիւր զաղէթա, 1879 մաարէֆէտէսինին եէնի եէնի ասքէրի շաբթալար իլէ իքմալ օլունտուղունա մուգնի օլտուղունու պէեան իտիեօր։

ՐՈՒՄԱՆԻԱ ԻՍԹԻՀԲԵԱՄԱԲԸ

Պուքրէշտէն 3 մարտտա եազըլմըշ տը։

Պուքրէշ ճիվարընտա վէ տիկէր միւնասիպ մէվզըլէրտէ ինչասը գարարլաշտըրըլմըշ օլան իսթիհքեամ լարա տաեիր, գօմիսիօնը մախսուսընն թանդիմ իթտիկի լաեիհա։ Հարպիէե նէզարէթինէ թագտիմ օլունմուշ տուր։

Մէղբիւր յաեիհատան շիմտիեէտէ, իսթիհքեամլար ամէլիեաթը իչիւն 3 միլիօն ֆրանգ սարֆ օլունտուղու., վէ թէքմիլի իչիւն 700 միլիօն ֆրանգ սարֆը լաղրմ կէլտիկի անլաշըլըեօր։

Մէսարիֆին չօգլըղը իլէ պէրապէր, իսթիհքեամլարընն ինչասընա պէհէմէհալ գարար վէրիլէճէկի թէեմին օլունուեօր։

ԻԹԱԼԻԱ ԴԱՊԻՆԷՍԻ

Բօմատան մարտ 3 թարիխի իլէ իչար օլունմուշ տուր։

Մ. Դրիսբի, Ալմանիա վէ Ավսթրիա սէֆիրլէրի իլէ միւլագաթընտա, եէնի հէյլեթի վիւքէլանընն իթթիֆագը միւսէլլէսին մէնֆաաթընա մուվաֆիգ սուրէթտէ թէչքիլ իտիլէճէկինի թէեմին իթմիշ տիր։

Մ. Դրիսբի, եէնի հէյլեթտէ տախիլինէ վէ խարիճիեէ նէզարէթլէրինի քէնտի իւհտէսինտէ իպգա իթմէք նիեէթինտէ տիր։

Ա.ՎՍԹՐԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԸՆ ՍԷՑԵԱՀԱԹԸ

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին սէյահաաթ իտէճէկինի տիւն եազմիշ իտիք։

Վիէննատան մարտ 3տէ եազըլմըշ տը։

Ավսթրիա իմբէրաթօրընն Իսլանիա վէ Ինկիլթէրաեա սէյահաաթ իթմէք նիեէթինտէ պուլունտուղունա տաեիր Ինկիլիզ զաղէթալարընտան պիրինին եազտըղը հավատիս թէբզիպ օլունուեօր։

Ա.ՇԻՆՕՖ ՀԱ.ՏԻՍԷՍԻ

Բուսիա խարիճիեէսինին թէրճիմանը օլան Նոր զաղէթասը, Սակալօ վագասընտան պահսլա, Ֆըրանսա մէճլիսի մէպուսանընտա Բուսիա հագդընտա իղհար օլունան թէվէճճիհ, վագասյի մէղբիւրէնին Բուսիա էֆքեարը ումումիեէսինէ իյրաս իթտիկի սուի թէեսիրի պիր տէրէճէեէ գատար պէր թարաֆ իթմիշ իսէտէ, Ֆրանսանընն եէնի սիլահլարը Բուս դանընը տէօքմէք իչիւն իսթիմալ օլունտուղունտան, պէեանը թէքսիւֆ իթմէմէք էլտէն կէլմէտիկինի պէեան իտիեօր։

Մէղբիւր զաղէթանընն Բէթերսպուրգ մուխպիրի, Ֆրանսա խարիճիեէ նազրը Մ. Սրիւլլէրին մազիսինտէն պահս իլէ, Բուսիա զաղէթալարընընն պու պապտէ կէօնա կէօն միւթալաաթտա պուլունտըգլարընը, վէ ֆագաթ, պուհրանը վիւքէլաեէ պիր խիթամ վիրմէք իչիւն, ճիւմհուրիեէթ ըէեիսի, Մ. Սրիւլլէրի խարիճիեէ նէզարէթինէ թայեին իթմէք մէճպուրիեէթինտէ պուլունտուղունու հավի պապը ֆըգրալար նէչրը իթտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ.

Թ-այդընն Իրլանտա մէպուսլարը աէյհինտէքի իթհամաթընը թէտգըդ վէ միւզաքէրէեէ մէէմուր օլան գօմիսիօն, Մարտ 2 սինտէ տախի իճթիմա իթմիշ տիր։

Մ. Բարնէլին ավօգաթը Սիր Զարլս Բուսէլ, Մ. Բարնէլ թարաֆընտան եազըլտըղը իտտաա օլունան մէքթուպլար հագդընտա, գօմիսիօնճա, պիր գարար վիրիլմէսինի թալէպ իթմիշ տիր։

Գօմիսիօն ըէեիսի, պու մէսէլէնին տերհալ միւզաքէրէ օլունաճաղընը, վէ մարտըն 5 ինճի կիւնիւ գօմիսիօն գարարընընն իլան օլունաճաղընը սէյլէմիշ տիր։

Թ-այդընն ավօգաթը Սիր Վէպսթր, Նիու-Եօրգ շէհրինտէ չըգան պաղը զաղէթալարընն նէչը իթտիքլէրի չէտիտ մէգալէլէրինին մէսուլիեէթի, Մ. Բարնէլին մէնսուպ օլտուղու ֆըրգաեա աեիտ պուլունտուղունու պէեան, վէ Մ. Բարնէլին ավօգաթը իսէ, պու իտտաաեը ըէտտ իթտիկինտէն, գօմիսիօն ըէեիսի պու պապտէ իլերիաե գարար վերիլէճէկինի պէեան իթմիշ տիր։

* * *

Ինկիլիզ ուսուլը մուհաքէմէսի ոէք զարիպ տիր. հէր նէ գատար թարաֆընտան նէչը օլունան մէքթուպլարընն սախթէ օլտուղու թէպէյեիւն իթմիշ, վէ թ-այդ տախի պունու թաստիգ իլէ մէղբիւր մէքթուպլարը կէօսթէրմէսինտէն տօլաեը, Բարնէլ իլէ ահրպպասընն աֆվընը թալէպ իթմիշ իսէտէ, պու մէքթուպլարը թէտգըգ վէ պունլարը թահրիր իթմէտիքլէրինի պէեան իթմէք իչիւն, Մ. Դամիլ վէ Մ. Օքէլլի վէ Մ. Տավիթ, գօմիսիօն նէզտինէ ճէլպ օլունմուշլար տը։

Մ. Լուիսին իֆատէսի ալընաըղընտա, միւմանիէյհ, «մէքթուպլարընն սախթէ օլտուղլարընը անլատրմ. սախթէ մէքթուպլարընն մուհարրիրի օլտուղունու իթիրաֆ իչիւն, Բիկօթա նէ տօղրուտան տօղրսուեա վէ նէտտ պիլիմասընթա բարա թէքլիֆ իթմէտիմ» տիմիշտիր։

Մ. Լապուշէր տախի ճէլպ օլունտուղտա տէմիշ տիր քի, «մէքթուպլարընն մուհարրիրի օլտուղունու իթիրաֆ իթտիկի հալտէ, Բիկօթա 1000 Ինկ. լիրասը վիրէճէկիմի ասլա սէյլէմէտիմ. մամաֆիհ Մ. Էկան թարաֆընտան եւսդրլան մէքթուպլարընն ասըլ նիւսխէլէրի իչիւն, Բիկօթ 3000 Ինկ. լիրասը թալէպ իթտիկի զէման, էվվէլա մէքթուպլարը. կէօսթէրմէսինի վէ պատէհու լճաապընա պադրլաճաղընը քէնտիսինէ սէյլէմիշ իտիմ։»

Մ. Հօսթիւն, պաղը խղահաթ վիրմէք իչիւն, իբի տէֆա միւսաատէ իսթէմիշ իսէ տէ, Մ. Բուսէլ, մէրգումը իսթիճվապտէն կէրի տուրմուշ տը։

Պունու միւթէադրպ, միւտտաիլ ումումի. Իրլանտա վէ Ամէրիգա զաղէթալարընն վէ ադտ իտիլէն միթինկլէրտէ դալէմէ ալընան մազպաթալարընն գրաաթընա տէվամ իթմիշ տիր։

Սիր Զարլս Ֆիլք, Ֆօրէյն-Ֆիս Ռ-էյ-նամ բիսալէնին մարտ նիւսխէսինտէ, ըէֆգաաթընտա Հինտիսթան օրտուլարը պաշ դօմանտանը ժէնէրալ Բօպերթս տախի օլտուղու հալտէ, մուախէրէն զիեարէթ իթտիկի Աֆղանիսթան հուտուտու հագդընտա, պիր պէնտին իլք գրսմընը նէչը իթմիշ տիր։

Միւշարիէյհ, իշպու պէնտտէ Քէրաչի նամ լիմանընն ասքէրի նօգթայի նազարընճա, Աֆղանիսթանընն էն էհէմմիեէթլի լիմանը օլտուղու էֆքէարընը պէեան իթմիշ տիր։

Նէֆսի հուտուտա կէլինճէ, էօթէտէն պէրու մալիմ օլտուղու չէղրէ, Հինտիսթանը իսթէյլա իթմէք էֆքեարընտա պուլունան պիր տիւշմէն, Ֆօլան կէչիտինի թէրճիհ իտէճէք տիր։

Իշթէ պու սէպէպտէ մէպնի, Ինկիլիզլէր Քէթահ մէվզբինի իշղալ վէ թահքիմ իտիպ, պունը չիֆթէ խաթթը պիր չըմէնտըֆէր իլէ Հինտիսթան իմբէրաթօրլըղընընն սաեիր մահէլլէրի իլէ պիրլէշտիրմիշլէրտիր։

Էլեէվմ զապթ ու խսթէյլասը գապիսիզ մէվզբլարտան մատտուտ օլան Քէթահ մէվզբինին թահքիմ օլունմասընընն սէպէպի, Դանատանընն ճիհէթի ճէնուպիեէսինտէ պուլունան հուտուտ իլէ Հինտիսթանընն ճիհէթի զարպիեէսինտէ վագը հուտուտընը գապիլի թէճավուզ օլմասը տրը։

Սիր Զարլս Ֆիլք, 20 սէնէ էվվել Բուսիա հագդընտա նէչը իթտիկի պէնտտէն սօնրա, Բուսիանընն բէք չօգ թէպէտտիլաթա տիւշար օլտուղունու վէ խայլիտէն խայլի թէրադդը իթտիկինի պիթթէսլիմ Բուսիանընն տիւնեանընն էն պիւեիւք ասքէրի տէվվէթի օլտուգտան պաշգա եէրճինս օլարագ, բէք չօգ նուֆուս վէ իգթիզա իտէն գուվվէթէ մալիք օլտուղունու պէեան իթմիշ, վէ հէր նէ գատար Բուսիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ գարիպէն պիր մուհարէպէ վուգու պուլմասընաճաղը միւթալէասընտա պուլունմուշ իսէ տէ, Ինկիլթէրանընն հէր իհթիմալաթը նազարը իթիպարէ ալմասը լաղրմ կէլտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

Բուսիա հիւքիւմէթի վասաթ, Ասիա տէմիր եօլու ամէլիեաթընա տէվամ իթտիկի ճիհէթլէ, 20 սէնէ էվվել իճրասը միւմքինսիզ հիւքմինտէ պուլունան թէսավվուրաթը, պու սէնէ գապիկի իճրա պիր հալէ վազ իթմիշ տիր։ Իշթէ պու սէպէպտէ մէպնի, Ինկիլիզլէր գարիպէն մէմէքէթճէ իթթիսալ օլունմասը իգթիզա իտէճէք մուգարրէրաթը մուհիմմէ հագդընտա, չիմտիլիք պիր ֆիքր հասրլ իթմէլիտիր։

Սիր Զարլս Ֆիլքին էֆքեարընճա, էհալիի մահալլիեէտէն միւբէքքէպ սուվարի ալայլարընն սատագաթը էլեէվմ միւսելլէմ օլտուղունան, Ինկիլիզլէրտէն միւբէքքէպ օլարագ Հինտիսթանա պաշգա սուվարի ալայլարընն իղամընա հաճէթ եօգ իմիշ։

Սիր Զարլս Ֆիլք Քէթահ մէվզբի հագդընտա պաղը իյղահաթ վիրտիքտէն սօնրա, Աֆղանիսթան հագդընտա, պէեանը միւթալէա իթմիշ տիր. միւշարիէյհ հին էֆքեարընճա, սիլիւք իտիլէճէք էն իեի թարիգ, Աֆղանլարա թախսիս օլունան մէտալիզին թէետիեէսինէ տէվամտէն տէկիլ, ֆագաթ Հինտիսթան իլէ Աֆղանիսթան պէյնինտէ իճրա օլունմագտէ օլան թիճարէթի թէչվիգտէն իպարէթտիր. մումանիէյհ միւնասէպաթը թիճճարիեէնին Աֆղանիսթան իլէ Ինկիլթէրա պէյնինտէ օլան իթթիֆագը գուվվէթլէթմէկէ մէտար օլաճաղը իթիգատընտա պուլունտուղունտան, Ինկիլիզ թիճճարընտան պաղրլարընընն Շամանա եէրլէշմէլէրինի արզու իթմէքտէ տիր։

Տէյլէ նէ-- ղաղէթասընընն բիվանէթինէ կէօրէ, Ինկիլթէրա տէվլէթի, Պէլկրատա իբի մուրախաս թայեին իտէրէք, պունլարընն շու կիւնլէրտէ Պէլկրատա վիւրուտլարընա ինթիզար օլունուեօր իմիշ քի, զիբր օլունան մուրախասլար, Սըրպիսթան իլէ Ինկիլթէրա արասընտա պիր թիճարէթ մուահէտէսի ադտընա մէէմուր իմիշլէր։

Ֆէյլէ նէ--ընն բիվահէթինէ կէօրէ, Ինկիլթէրա հէյլեթի թիճճարիեէսի Պէլկրատա իլէ Սէլանիք արասընտագի տէմիր եօլու խաթթընն կէչէնտէ քիչատ իտիլմիշ պուլունմասընա բէք պիւեիւք էհէմմիեէթ վիրէրէք, պու խաթթան իսթիֆատէսի սուրէթի թէէմին իտիլէճէք օլուր իսէ, Ինկիլիզ թիճարէթինին թա Գալգանլարա գատար ուլահարագ բէք զիեատէ թէրադդը իտէճէկինի հիւքմ իթտիքլէրի իչիւն, Ինկիլիզ գապինէսի, էվվելճէ Սըրպիսթան իլէ պէյլէ պիր թիճարէթ մուահէտէսի ադտընա լիւզում կէօրմիշ տիր։

Կէչէն 87 սէնէսի զարֆընտա Ինկիլթէրանընն եալընըզ Սըրպիսթանա կէօնտէրտիկի էմթէյի թիճճարիեէ 12 միլեօն ֆրանգլըգտան իպարէթ օլուպ, մուահէտէյի մաթլուպէ միւնագրտ օլտուգտան սօնրա իսէ, պու միլեօնլարընն ֆրանգլըգտան չըգարագ լերալըղա թէհավվիլ իտեճէկինէ գատար իմիտ օլունուեօր։

ԵՈՒՆԱՆԸՆ ԵԷՆԻ ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ

Եունանիսթանընն բէսմի զաղէթասընտա, պու քէրրէ 30 միլեօն ֆրանգ իսթիգրազ ագտը իչին, հիւքիւմէթ իլէ Համպրօ վէ օղլու պանգասը վէքիլի Մ. Դաթինագի պէյնինտէ իճրայի միւզաքէրէ զըմնընտա, էմրի գրալի նէչը օլունմուշ տուր։ Պու իսթիգրազընն ֆաեիզի, հէր սէնէ մարտ 20սի իլէ սեպտեմբեր 19 ընտա թէեէտիեէ օլունմագ իւզրէ, 100տէ 4է թայեին օլունմուշ տուր։

Մէղբիւր էմրի գրալիտէ, պէ, հէրի 100էր ֆրանգտան եախսօտ 20 Ինկիլիզ լիրասընտան վէ եա 400 մարգտան 5000 թահվիլաթ, վէ պէհէրի 2500 ֆրանգտան վէ եա 100 Ինկիլիզ լիրասընտան վէ եախսօտ 2000 մարգտան 6000 թահվիլաթ, վէ պէհէրի 12,500 ֆրանգտան վէ եա 500 Ինկիլիզ լիրասընտան վէ եախսօտ 10,000 մարգտան 2000 թահվիլաթի ճէման 13,000 թահվիլաթի թէտավիւլէ իխրաճը թասվիպ օլունմուշ տուր։

Պու թահվիլաթլարընն եէքիճնի, 100տէ 68⅛ հիսապը իլէ, նըսֆը 412,000 Ինկիլիզ լիրասը, մարտ 20ինտէ, վէ նըսֆը տիկէրի 405,500 Ինկիլիզ լիրասը տա 89 յունիս 2տէ Մ. Դաթինագի թարաֆընտան թէէտիեէ օլունմագ տը։

Պու իսթիգրազ, Նասիօնալ, Իսթանպօլ վէ Էբիրօ-Թէսալի պանգալարընտա 10,200,000 ֆրանգլըգ տիւեունընն, վէ աչրդ պենսիլար իլէ ախզ օլունմուշ օլան 400,000 Ինկ. լիրասընընն թէէտիեէսինէ սարֆ օլունաճագ տը։

Ֆաեիզի, հէր սէնէ վատէտէն 15 կիւն էվվել, Հանպրօ վէ օղլու պանգասընա իրսալ վէ թէսլիմ իտիլէճէք տիր։

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ՄԻՒՆԱՍԷՊԱԹ ԹԻՃՃԱՐԻԵԷՍԻ

Ֆրանսա իլէ Իթալիա միեանընտա զուհուր իտէն իսթիլաֆաթը թիճճարիեէտէն տօլաեը, Իթալիա էրպապը զիրաաթընն պիւեինք զարարլար կէօրմէսի իւզրէրինէ, Իթալիա մէպուսանը աղասընտան Մ. Սալանտրա, էրպապը զիրաաթընն իսլահը ահվալի իչիւն, հիւքիւմէթին իթթիսալ իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուղու թէտապիր հագդընտա, պիր սիւալ իյրատ իթտիկինտէն, Բօմատա նէչը օլունան Տէյլի-Ն. զաղէթասընտա աթիտէքի ֆըգրաեը նէչը իտիեօր։

«Իթալիա վէ Ֆրանսա միեանընտա զուհուր իտէն իսթիլաֆաթը թիճճարիեէեէ պաշլըճա սէպէպ Իթալիա չարապլարընընն Ֆրանսաեա իտխալ օլունմաեըպ, եէրինէ Եունան, Իսբանեա վէ իթթիֆագը միւսելլէսէ տախիլ օլան Մաճարիսթան չէրապլարընընն իտխալ օլունմասը տը։

«Իթալիանընն միւթթէֆիգլէրի պուլունան Ալմանլար տախի, Իթալիա էրպապը զիրաաթընընն ֆէլաքէթինտէն իսթիֆատ իտէրէք, ուճուզ ֆիեաթլա սաթուն ալրդլարը Իթալիա չարապլարընը Ալման չարապը նամը իլէ Ֆրանսաեա իտխալ իտիեօրլար։

«Իթալիա էրպապը զիրաաթը աղը ֆաեիզ իթա իթտիկի հալտէ, բարա պուլամամագտա տըրլար. պանգալարտա բօլիցալար եըղըլըպ գալարագ, նագտ ագճէ քիւլլիեէն մէֆգուտ տը։ 10 սէնէլիք պիր սաատէթի հալ, պիր գաչ այտան պէրի տէվամ իտէն իսթիլաֆաթը թիճճարիեէնին մուճիպ օլտուղու ֆէլաքէթի պէր թարաֆ իտէմէեէճէք տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՎԷ ՖՐԱՆՍԸԶ ԹԻՃԱՐԷԹ ՄՈՒԱՀԷՏԻՍԻ

Ֆրանսա մէճլիսի մէպուսանընընն մարտ 2տէ վուգու պուլան իճթիմանընտա «Մ. Թիւրէլ, Ճիւքիւմէթի Սէնիյեէ իլէ Ֆրանսա պէյնին-

տէքի թիճարէթի մուահէտէսինէ տաեիր, խարիճիեէ նազըրընա խիթապէն, պու մուահէտէսին 1861տէ 21 սէնէ իչին ադտ օլունտուղունու պէհան, լաքին պունուն միւտէթի 89 ապրիլտէ՞ մի եօգսա հոկտեմբերտէ մի վէ եօգսամը 90 ապրիլտէ՞ մի իրիթամ պուլանաղընը, վէ պու պապատէ խապէր վիրմէք Լաղըմկէլիպ Կէլմեսիկինի, վէ հիքիմէթին պու պապատէքի նիհէթի նէ մերբեզտէ պուլունտուղունու սիւալ եմ միչ օլմասը յա, Մ. Սբիւլէր, մեզբիւր մուահէտէսինէ 90 մարտ 13ինտէ իրիթամ պուլտուղունու վէ պու պապատէ խապէր վիրմէկէ լիւզում օլմասը պէհան իթմիչ, վէ Մ. Թիւրէլ պունու դայտ իթմիչ տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԷ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՍԱՆԱԹ ԻՍԹԱԹԻՍԹԻԿԻ

Էն սոն տէֆա օլարադ նէջր իտիլէն իսթաթիսթիգ ճէտվելլէրինտէ կէօրիւլտիկի Ֆրանսա էհալիսինին միդտարը նուֆուսունա կէօրէ, միանդասէմ օլուգլարը սանանի չիպէլերի պէրվէճինի աթի տիր։

Ֆրանսա էհալիսինին հէման նըսֆը միդտարը, զիրաաթ իլէ մէշղուլ տը։ պունտան պաշգա պիր չէրեէկի, տիկէր տիւրլիւ սանանի իլէ մէշղուլ օլուպ, 10 տա պիր գըսմը տա թիւճճարլըգ իթմէքտէ տիրլէր։ պունլարըն խարիճինտէ գալանլար տախի, քէնտի չիֆթիլիք սահիպի օլմաբպ միսթէէճիրէն իգամէթ իտէն չիֆթճիլեր իլէ կիւնտէլիք իլէ չալըշըր չիֆթճի ամէլէսինտէն մատտուտ տրբլար։ երնէ պու կիւրուհ չիֆթճիլեր միանընտա պաղբլարը վար տրբ քի չիֆթիլիքլերի վէ ալէթի ու էտվաթլարը քէնտիլերինին մալի օլտուղու հալտէ տախի, քէնտի հիսապընա օլարադ իճրայի զիրաաթ իթմէկիպ իւճրէթ իլէ տիկերլերի իչին չալըշըրլար։

Ֆրանսա էհալիսինին պիր չէրեէք միդտարընը տա, ուզրուտան ուզրուեա սանանթքեար օլմադ իւզրէ պիլտիրմիշ իտիք։ Էրպապը սանանթտան օլանլարըն լեճրա իթտիքլերի սանանթ, տէմիր, պադըր գուրչուն, գալայ, կիւմիւշ վէ սաեիրէ միսիլլու մէտտինէ մախսուս օլարադ իշլէտիլէն մատէն օճադլարընտա ամէլէլիք իթմէք վէ պիր թադըմ ֆապրիգա վէ տիւքքանլարա խամէչեա թէտարիք իթմէքլէ պէրաբեր, պիրինճի տէրէճէտէ օլան իշպու իտամ էշեաեը իսթիմալէ սալիհ օլաճաք սուրէթտէ իմալ իթմէք, վէ պունլարա միւմասիլ տահա սաեիր գումաշլարը իխրաճ իթմէքտէն իպարէթ տիր քի, ատէտի 11,300,000 քիչի գատար թախմին օլունուեոր։

Պու նէվ պիւեիւք սանանիտէն մատտա, պիր տէ ուֆադ թէֆէք պաղը լէվազիմին իմալը իլէ մէշղուլ պուլունան ֆապրիգալար վարտրը քի, պու միսիլլու ֆապրիգալարտա իշլէտէնլէրին միգտարը, հէման էվվելքիլերտէն զիեատէ օլմադ իւզրէ, 16,093,000 գատար թախմին իտիլիեոր։

Թիճարէթի իլէ մէշղուլ օլանլարա կէլինճէ, պու սընըֆի էրպապը սանանիտէն 789,000 գատարը, պանդաճըլար իլէ դօմիսիօնճըլար, վէ պիրտէ թէճրան էշեա ֆիրուխթ իտէն թաճիրլերտէն իպարէթ տիր։

Պունլարտան մատտա, 1,895,000 գատար տիւքքեան վէ մաղազալարտա ախզու իթա իլէ իշթիղալ իտէն էրպապը թիճարէթտէն պուլունուպ, գահվէճի, մէյխանէճի, օթիէլճի կիպի, բէքտէ թիւճճարտէն ատտ օլունամեանլարընի միգտարը 1,164,000 քիչի գատար տրբ։

Ֆրանսանընն հէր ճիհէթինտէ, ամէտչիւա իտէն գաթարլարտա իսթիխատամ օլունան մէէմուրիյն իլէ, պէրբի վէ պահրի հէր նէվ միւրասէլաթ վէ նագլիեաթ խրտէմաթընտա պուլունան մէէմուրլարընն միգտարը—մէէմուրիյնի ասքերիեէ տախիլ օլմատրգը հալտէ—ճէման 800,000 քիչի գատար օլմադ իւզրէ թախմին օլունուր։

Ֆրանսատա զիրաաթ վէ թիճարէթ էրպապընն միգտարլարը, պու տէրէճէտէ օլտուղու կիպի տոզրուտան տոզրուեա ումուրը հիքիմէթին իճրասը խուսուսընտա իսթիխատամ օլունան մէէմուրլարտան կէրէք Բարիզտէ վէ կէրէք էեալէթ վէ նահիեէլերտէ պուլունանլարընի միգ տարրտա 806,000 քիչիտէն ազ տէկիլ տիր։

Պուրաեա գատար թաատատ իտիկէն էրպապը սանանթ խարիճինտէ օլարադ, թաատատը լաղըմ կէլէնլերին միգտարլարը իլէ մէսլէքլերի խուսուսընտա պիր իքի սէօղ սէօյլէմէք իճապ իտէր իսէ, տէեէպիլիրիզ քի, կէրէք տոզրուտան տոզրուեա քիլիսէ վէ մանսթրլարտա պուլունան բուհպանլարընն, վէ կէրէք ումուրը մէղհէպիեէ իճրասը իլէ միւքելլէֆ պուլունան հիքիմէթ մէէմուրլարընն միգտարը, 227,000 քիչի օլուպ, ումուրը ատլիեէտէ իսթիխատամ օլունանլարընն ատէտի տէ 256,000 քիչի գատար տրբ։

Երնէ պու սընըֆի էֆրատ միեանընտա, 130,000 թապիպ, 111,000 մուալլիմ վէ միւպասրը, վէ մէքթեպլէր խարիճինտէ օլարադ խուսուսի տէրս վիրէն մուալլիմլէր պուլունտուղու կիպի, բէեատ, հէյքէլթրաշ, միյմար միսիլլու սանանիի նէֆիսէ էրպապընտան մատտուտ օլանլարընն միգտարը տա 121,000 քիչի գատար տրբ։ պունլարտան պաշգա քէշֆիեաթը ֆէնինէ վէ սաեիրէ իլէ իշթիղալ իտէն պլիմէրը, մրէլլիֆլէր վէ մուհարրիրլէր վար տրբ քի, անլէր տախի պիր տէրէճէտէ գատար էրպապը սանանթտան մատտուտ տրբլար։

Ֆրանսատա պիրտէ էրպապը թիճարէթ վէ զիրաաթտան մատտուտ օլմանբպ եալընըզ քէնտի էմլաք վէ ագարաթընընն ֆաեիդ վէ վարիտաթը իլէ թէեաիուշ իտէն պիր սընըֆի խալգ պուլունտուղունու սէօյլէմիշ իտիք։ Իշթէ պու նէվ էրպապը մանեէշէթին միգտարը 184,000 քիչի օլուպ, պունլարընն խարիճինտէ պիր թադըմը մատղուլ վէ պիր թադըմտա իշիղ կիւճսիզ եաշանանլար տրբ քի, միգտարը 282,000 քիչի գատար թախմին օլունուր։

Իմտի չուրարընը տէրխաթը իթմէլի տիր քի, պուրանա գատար թաատատ օլունան սանանի իլէ իշպու սանանիին իճրասընը քէնտինէ վազիֆէ վէ մէսլէքի մանեէշէթի իտինէնլէրին միգտարը միեանընտա նէ Ֆրանսատա վէ նէ տէ Ֆրանսա միսլէմիլիքանթընտա իսթիխատամ օլունան պէրբի վէ պահրի մէէմուրիյնի անքերիեէնին ատէտի տախիլ տէիլտիր։ միգտար վէ մէալէքլերի եօգարընտա պէեան օլունան էրպապը սանանի, տոզրուտան տոզրուեա Ֆրանսատա իճրայի սանանթ իտէնլէր իլէ Ֆրանսատա իսթիխատամ օլունան մէէմուրլարի միգքիեէ տիր։

Շուրանընդտա գարբինին նազարը տիգ գաթարընա արդէ չգեեանը ահվալտէն օլմադ իւզրէ, տէրմիեան իտէրիմքի, Ֆրանսատա իճրայի սանանթ իթմէքտէ պուլունան էրպապը սանաեի միեանընտա միգտարճա էն զիեատէ քէսրէթլի կէօրիւնէնլէր ուֆադ թէֆէք սանանիին իճրասը իլէ մէշղուլ օլանլար տրբ քի, պունլարընն միգտարրտա էվվելճէ սէօյլենտիկի իւզրէ, 16,093,000 քիչի գատար տրբ։ պու իսէ, Ֆրանսատա պիեիւք վէ միւհիմմ թիճճար իշլերինտէ պուլունանլարընն միգտարընտան էլպէթթէ աղ օլաճաղը կիպի, պիր պիեիւք ֆապրիգանընն իսմալ իթտիկի էշեա վէ մամուլաթը կէրէք ճէսթէ ճէս՝ թէ վէ կէրէք թօբտան ֆիրուխթ իշիւն, սանանթընն պու ճիհէթի իլէ իշթիղալ իտէն քիւչիւք տիւքեան վէ ֆապրիգաճըլարընն միգտարը հիչ չիւբհէ եօգ քի, էվվելքիլերտէն տահա զիեատէ օլմալը տրբ։ պու սէպէպլէ իքի գրոմ էրպապը թիճարէթ արասընտա միգտարճա էբէեիճէ պիեիւք պիր ֆարդ կէօրիւմէքտէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԹԻԻՐԱՊԵԱՆ

Հէր կիւն սաաթ եէտիտէն տօգուզա գատար, իսթանպօլտա Օգճուլար պաշքնտա 33 նիւմէրօլու Անթուան Տէվլէթեան էֆզախանէսինտէ միւրաճաաթ խոէճէք իսաթէկեանը մուայենէ իտէճէկի բաղպէթլու միւշթէրիլերինէ իլան օլունուր։ 9—3

ՏԻԳԱՐՊԷՔԻՐՏԷՆ ՄԷԿԹՈՒՊ

Խմբագիր.

Ըստ ձեր պաշտօնի պարտաւորութիւն համարելով թարգման հանդիսանալ Տ. կերտի Թշուառ և անտերունչ Ազգայնոց իրաւազրկութեան, և իրենց խեղդուած ձայնը լսելի ընել ուր որ անկ է ձեր պատուական և ազգօգուտ թերթին միջոցաւ։

Պատրիարքարանի և մանաւանդ Նորընտիր Ս.մեն. Ս. Պատրիարք հծր խոստումներն Ժողովրդեան իրաւունքները պաշտպանելու դիրքն ունին, ժողովուրդը հիմա դարման կը հայցէ լալագին, փոխանակ իւր սիրելի և համակրելի առաջնորդ Դեր. Փիլիպպոս Սրբազանն, և կամ վիճակիս ցաւերուն ծանօթ բարձրատիճան եկեղեցական մը դրկելու, Արդնու վանահայրն կը դրկէ, որուն դէմ ժողովուրդն ի Պատրիարքարան կը բողոքէ, բայց Պատրիարքարան յիշեալ խեղճ և ամենապէս կարկ կրկին կոտիպէ Տ. կերտ դալ, որ և եկած է հիմայ տեղս քանի օրէ ի վեր լոռ ու մունջ նստած է, քանիցս հրաւիրեր է զժողովականս, բայց նոքա զինքը բանի տեղ չդնելով նիստ ըրած չունին։ Ժողովուրդէն ալ պատգամաւորութիւն մը իրեն ներկայանալով հարկ եղածը ծանուցեր է, և ինքը (Յովհաննէս վարդապետ) առաջարկեր է թէ «ինչ որ է Ժողովրդին պահանջն գրովներկայացուցէք»։ ուստի հետևեալ պատգամաւորութիւնն ներկայացուց նորին դերապատուութեան։

1 յնվր. 89 Տիգրանակերտ

«Դեր» Տ. Յովհաննէս Ծ. վարդապետ Փափազեան Առաջնորդական տեղապահ.

Ի Տիգրանակերտ

Ս. Հայր,

Տեղւոյս Ազգային տարտամ վիճակին ձեր դիտաւորութեանը Ներկայել պարտք մը կդնամք։

Քանի տարիներէ ի վեր՝ զինի վախճանման լուսահոգի Դեր. Յակոբ եպիսկոպոսի, դրեթէ առանց առաջնորդի կը մնայ վիճակիս, զի ժողովրդական կղերներն հանդիստ չեն թողուր հակաժողովրդականները, և հակաժողովրդական կղերն ընդունելութիւն չգտնելով ժողովրդէն ձգեր դացեր են։

Ժողովականաց ընտրութիւնն՝ բաց ի 1880ին չնորհիւ լուսահոգի և երջանկայիշատակ Ս.մեն. Ներսէս Ս. Պատրիարքի և ի ձեռն Դեր. Մըխիթարեան Սրբազանի եղած ընտրութենէն, մինչև ժողովրդեան շահուցն հակառակ եղած է, որ ժողովրդեան իրաւանց պաշտպանութեանն համար լինիլ հարկ է ըստ տրամադրութեան Ազգ. Նահմանադրութեան։

1879 ին ի պաշտօնավարութիւն ներկայ վարչութեան Ազգային խորհրդութիւնն տեղի ունեցաւ, և ժողովրդեան սիրելի ու համակրելի առաջնորդ Դեր. Փիլիպպոս եպիսկոպոսն յանիրաւի և առ կիրս չանիւք հակաժողովրդականաց տարագրեցաւ։

1880 ի վարչութեան օրով հաղիւ թէ ժողովուրդն իւր սահմանադրական իրաւունքն վայելելու դիրքն ունէր, Ազգային ժողովոյ դռնքաց նիստերուն ներկայանալու պատիւն կունենար, Ազգային կենաց վրայ դիտակցութիւն ունէր, ձայնն լսելի էր և թերևս ալ յառաջ երթար, բայց Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ հրկիզութիւնն և ազգավնաս սոնձ առիթ տուին հակաժողովրդականաց նոյն վարչութիւնն անդամալուծելու, մինչև 1885 ին զԴեր. Դերձակեանն բերել տուին, ու յաջողեցան զներեփոխանութիւնն լուծել և նոր ընտրութեան ձեռնարկել և ընտրել։

Նոր Ներեփոխանութիւնն ցայսօր իւր պաշտօնի պարտաւորութիւնն կատարած չունի, գէթ դռնքաց նիստ մը եղած չէ։ ապացոյց մեր բանից իւր պաշտանադրութիւնն է, զոր կրնաք նկատողութեան առնուլ։

Ներկայ վարչութեան կրօնական ժողովն՝ որ չորս անդամէ կը բաղկանայ, գոյութիւն չունի։ զի մի անդամն ի կաթոլիկութեան դիմած է, մի անդամն ալ հրաժարած և Ատենապետն Ազգքանդրիա կը գտնուի այժմ։

Քաղաքական ժողովն ընտրութենէն ի վեր ըստ կանոնի նիստ ըրած չունի, քանիցս հրաժարած է և ընդ երկար գործու նայած չէ, ապացոյց իւր արձանագրութիւնն։

Այս տնկարգութեան մէջ գրտնուած են միւս խորհուրդներն ալ, ապացոյց իրենց արձանագրութիւնն։

Վարժարանաց վիճակն ակներև է, հոկելու համար թէև փափուկ պաշտօնին անյարմար և դիւանէն ի զատ գրել կարդալ չգիտցող հոգաբարձութիւն մը որոշուած է վարչութենէն, սակայն նոքա ալ առ կիրս կը գործեն, և արդիւնքի հրապարակին են, և գերապատուութեանդ քննութեանը առարկայ։

Ոչնուազ դայթակղութիւն կառթէ Հաղբօցի Տ. Յովհաննէս Շահինկեանի տեղաբերուիլն, որ ի՛նչ խառվութիւն յարոյց 1879 ին մոռցուած չէ։

Այդ տարտամ վիճակին մէջ Ազգը ի՞նչ հանգստութիւն կրնայ վայելել, զոր չնորհած է Օսմանեան հայրախնամ Տերութիւնն։

Աբդ՝ թէ քաղաքացի և թէ դաւառայի Ազգայինք ձանձրացեալ անտերունչութենէն, ոմանք զաղթած են և ոմանք կրօնափոխած։

Այս ցաւերը ծանուցանող հինգ երկարտեղեկագրաձև հեռագիր ղրկուած են ի Պատրիարքարան, որ առաջին հեռագրին պատասխանուած է, խօստանալով պարտ ու պաշած անօրէնութիւն։

Սոյն խոստումը կասեցուցած է այժմ ժողովրդեան ցրուումն, եթէ յապաղի, ժողովուրդն իւր ընթացքն պիտի շարունակէ։

Մատուցանելով համառօտակի տեղեկագիրս Դեր. Սրբութեանդ, Ամբք ազգօգուտ անօրինութեանդը ակնդէտ։

Պատգամաւորութիւն Հայ հասարակութեան։

16 դեկտեմբեր

Ահաւասիկ իրաց ներկայ վիճակն ի վերջոյ, եթէ փոխոխութիւն մը կրեց՝ նէ՝ կը խօստանամ ձեզ հաղորդել։

25 յունվ. 89 ի Տիգրանակերտ

Ս.մեն. Ս. Պատրիարք Հայր, Նախագահ Կեդ. Պատկ. Վարչութեան.

Ի Կ. Պոլիս

Ս. Հայր,

Դոհութիւն Աստուծոյ անապառողջմութեանը և բիւր շնորհակալիք ձեր ամենապատուութեան և Կեդր. Պատկ. Վարչութեան ազգասիրական ջանքը, որ առաջնորդական ընտրութեան (ըստ սահմանադրութեան 97 յօդուածոյ) տաժանելի դրութենէն զդաւառահայս ազատելու հոգ տարուի, յոյս մեծ ունիմք որ շնորհիւ Օսմանեան հայրախնամ Տերութեան Աստուած պիտի յաջողէ ձեր նոր ձեռնարկ։ Այս ազգօգուտ և գնահատելի ջանքի հարկէ յօգուտ Ազգի մոռցուած է և ի գործ կը դրուի, ինչպէս որ լրագիրք ալ շարունակաբար կը ծանուցանեն, յորս կը տեսնուին ընդհանուր ժողովոյ Պատ. անդամոց լուրջ դիտողութիւններն, խմբագրաց տեսութիւններն և գրագիտաց յայտարարած ծրագիրներն, որոյ նպատակն է գաւառներն անհոգիս չթողուլ և իրաւազուրկ ժողովրդեան ձայնն լսելի ընել տալ։ Արդարև գովելի կրնայ նկատուիլ չափաւորուեալ կեդրոնացման խնդրոյ գործադրութիւն, վասն զի ցարդ ժողովուրդն պարտ էր առաջնորդական ընտրութեան համար իւր կամք յանձնել գաւառական վարչութեան, և երբ իւր շահուցն հակառակ տնօրինութիւն մը ընէր նա, կը հարկադրուէր բողոքել առ Պատրիարքարանն, որ յետ մանրամասն քննութեան, եթէ համոզում ալ գոյանար, սակայն գործադրութիւնն կը յետաձգուէր ծանօթ առիթներով։ Բայց ներկայ դրութեամբ գաւառական վարչութեանց միջամտութիւններն կը վերնան և ժողովուրդն պիտի սպառէ ուղղակի Պատրիարքարանի Ազգօգուտ անօրէնութեանը, որ եթէ աննպաստ ըլլայ, ազատ է ժողովուրդն իւր արդարացի բողոքները մատուցանել առ Պատրիարքարանն, լսելի լինելով իւր իրաւացի ձայն։

Արդ՝ դժբաղդ գաւառահայքս ազատելով քսան և ութն ամեայ Սահմանադրական անյաջող կամ ծախող դրութեան չնորհիւ և նորա յարակից միջոցներով ենթարկեալ անհոգութենէ, կը դիմեմք ձեր մարդասիրական կարեկցութեանը, որ բարեհաճիք վիճակիս վրայ եպիսկոպոսացեալ և քաղաքացի ու գաւառայի ազգայնոց ցարդ սիրելի և համակրելի Առաջնորդ Դեր. Փիլիպպոս Սրբազանն վերադարձնել ի վիճակ և յամառ իւր, ի փոխարինութիւն իւր տասնամեայ յանիրաւի տարդրութեան և ի հոգեւոր մխիթարութեան անտերունչ ժողովրդեան։

Սոյն Ազգօգուտ անօրինութեամբ Տիգրանակերտի բազմամեայ կենճռալի առաջնորդական խնդիրն կը լուծուի ռ վիճակայնոց կրօնափոխական և գայթակղական ազդակաս դիմումներուն վերջ տրուելով խաղաղութիւնն ու հանդարտութիւնն կտիրէ յամիտիւմն Ազգին և ի պահպանութիւն հպատակասէր Տերութեան դանձուն։

Վստահ ձեր Ամենապատուութեան և Կեդր. Պատկ. Վարչութեան Ազգասիրական և ժողովրդապաշտպան անօրինութեանց, կը խնդրեմք իսնարհաբար ցարդ ոտնակոխեալ և զանպառեալ ժողովրդեան իրաւունքն պաշտպանելով և նորա խեղդուած ձայնն լսելով իւր սիրելի հովիւն առ իւր վտարանդեալ և անտերունչ հօտն վաղ ընդ վոյթ վերադարձնելու շնորհ ընէք։

Մնամք դարձ. թեանը

ակնապիշ սպասող

Հայ հասարակութեան Տիրանակերտի

Շատ տիխուր է, զայրացնող է էական-պիպ մեքթուպու Ա-Եռաբերտէն նագլ իտէրէք պէեան իլէ, փաթրիգխանէնէն նազարը տիգգաթընը տավէթ իտէրիզ։

ՍՐԲԱՆՈՑ ՄԸ Ի ԽՆՈՒՍ

(Մեր Թղթակից Խնուսցւոց մտաւորապէս յեռանեալ վիճակին վրայ խօսելէ վերջ, նոցա տգիտութեան իրրեւ ապացոյց կը յիշէ հետագայ իրողութիւնները։)

Տգիտութենէ զատ ուրիշ ի՞նչ բանի արդիւնք կրնայ ըլլալ ժողովրդեան աւելի նախամեծար, աւելի ուժեղ, աւելի հրաշագործ, եւ աւելի ձեռնտու համարին այն սուրբը, որոյ արիւնահեղ, հարստահարիչ, եւ կողոպտիչ Քիւրտ մը եղած լինելն կը վկայեն իւր իսկ անունն և աւանդական պատմութիւնք։ Գաւառս ամենէն ուժեղ, մարդասէր, խընդրակատար սուրբերէն մին է Խզ-Ալի, առ որ կը դիմեն թնուսի հիւանդք, վշտացեալք, տառապեալք և որ ըստ կարգի։ Յիշեալ սուրբին նուիրեալ սրբավայրն է տեղանին հիւսիսային արեւելեան կողմը, երեք ժամ հեռաւորութեամբ Հայաբնակ գիւղի մը հիւսիսային կողմը սուրբին անուամբ կոչուող լեռան մը ստորոտն ձորի մը մէջ։ Չոր մը ուր մահ ու աւեր գործուած են, բաղմաթիւ անմեղներու արիւնն թափուած է, զի այս ահեղատեսիլ ձորն Մուսալի, Մերտինի, Վանայ և Բաղէշի կալաւանի բանուկ ճանապարհին վրայ լինելով՝ Ալի անուամբ մի սրիւնարբու հրոսակապետ ընտրած էր զայն իրրեւ իւր դժոխային կամայ գործադրման նոպատաւոր վայր։ Ըստ աւանդական պատմութեան, յիշեալ աւազակապետին մէկ հատիկ աղջիկն իւր ծաղիկ հասակին մէջ կը մեռնի, և նորա հայրն ի յիշատակ իւր վաղամեռիկ դստեր, ձորին մէջ կը կանգնէ մի շիրիմ, և կը սահմանէ շրջակայ Հայաբնակ գիւղօրէից ժողովուրդն երկրպագել և խնկարկել իւր դստեր շիրմին քով։ Բռնադատեալ ժողովուրդն առ ահի կը կատարէ առաջարկն թերեւս պահանջումէն աւելի ճշդութեամբ, յուսալով որ ապագային մէջ իւրեանց ողջախոհ սերունդ պիտի մերժէ իրենց հաստատած սովորութիւնը։ Իսկ աւա՛ղ այն երեւակայեալ ողջախոհ սերունդն ակնկալուածին հակառակ՝ փոխանակ տարուէ տարի նուազելու և ուղղելու իրենց հարց յաճախոյս ընդունած սխալն, աւելի արմատացուցած են զայն։

Պատմեմ իրողութիւն մը որ կը ցուցնէ թէ Խնուսի տգէտ ժողովուրդն ո՞ր աստիճան յարգանք կ'ընծայէ այս սուրբ համարեալ աղջկան։

Մայիս ամսոյ սկիզբն մի պայծառ առաւօտ կը շրջէի ժամանակաւ աւազակայ ոգի, իսկ այժմ սրբավայր եղող յիշեալ ձորին մէջ։ Յանկարծ յաճախոյս աչքերս դէպ ի սրբանոցն դարձուցի, և ահա երկու դեռատի օրիորդք, որք բաղկատարած և սրտաստաւծորմ աչօք կուրծքերնին կը ծեծէին, և այս քայքայեալ շիրմի ցրուեալ քարերն արտասուօք թրջելով՝ անդադար կը համբուրէին զայնս։ Մօտեցայ անոնց և չանացի իրենց ըրածին անպատշաճ լինելն հասկցունել, իսկ նոքա ցուցնելով ձորն, շրջակայ լեռներն, և իրենց դիւղն, պատասխանեցին. «Ասոնք ամէնը այս սուրբին են, և մենք նորա իշխանութեան տակն եղող լեռն կ'ուզենք ելլել բանջար հանելու, և ուստի հոս ինքզինքնիս անոր յանձնելու ենք, որպէսզի զմեզ պահէ»։ Գովելով իրենց երախտագիտական անկեղծ զգացումն, հարցուցի. «Փառաբանեցի՞ք հոս այն բարեխնամ էակը որ անքուն աչօք հսկեց զձեզ այս գիշերային խորը լռութեան վրայ, և խնդրեցի՞ք որ այսօր եւս պահէ»։ Նոքա պատասխանեցին «այդ մեզ չը վերաբերիր, այդ քահանայից գործն է», վերջապէս ի զուր չանացի համոզել, թէ այդ երկրպագութիւն ու յարգանքն Աստուծոյ տրուելու է։

Այն գիւղն որոյ գլխաւորապէս կը վերաբերի այս սրբանոց, տարիներէ ի վեր ըստ ամենայնի զուրկ մնացած է դպրոցէ, չըսենք նաեւ եկեղեցական պաշտամունքէ։ Կան տեղեր ուր ժողովուրդը կը փափաքի ունենալ փայլուն եկեղեցի և յառաջադէմ դպրոց, իսկ չունի միջոց, և ասոր հակառակ կան ալ տեղեր ուր ժողովուրդն ունի յոյժ ընարի միջոցներ իսկ չունի փափաք և սիրտ։ Այս վերջնոյն կարգէն է այս գիւղն։ Զի յիշեալ ձորին մէջ դարեր առաջ մնկուած և այսօր ահագին բարձրութեան հասած 200էն աւելի ընկուզենիներ կան նոյն սուրբին անուան նուիրեալ, որք գաղուանը կը կանանչնան և աշունը կը թափին իրենց պտուղներ, չունենալով անձ մը որ հաւաքէ զայնս։ Մինչ եթէ հոգ տարուի, այս ծառերէն՝ երեքէն աւելի բարգաւաճ և կանոնաւոր դպրոցներ պահելու բաւական հասոյթ կրնայ ստացուիլ։ Սակայն վա՛յ այն անձին որ կը համարձակի չորցած մի ճիւղ փրցուցանել անոնց վրայէն։

Մաղթենք որ շուտ գայ այն երանաւէտ օրն, երբ մեղու որին հաւատոյ հաւերն միայն Գառին ուղղեալ, և անճարին ձեռքն միայն երկնաւոր Հօր կարկառեալ պիտի լինի։

Աշխէրս Աղէն. Ձեմարանի
ԱՐՄԵՆԱԿ Ց. ՍԻՄՈՆԵԱՆ
8 Յունվ. 1889
Խարբերդ

ՍԱՐՍԱՓԻՑԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Փետրվար 23

Խսկ. Ուս. տիւն ագ. գր. Գ. Բ	17-10
» » » էն եիւքսէք	17-20
» » » էն աշաղը	17-10
Պու սապահ աշըլոը	17-18
Խթիգ. տախիլի տիւն գաբ Գ. Բ.	43-13
» » էն եիւքսէք	43-20
» » էն աշաղը	43-10
» » աշըլոը	43-20
Մըսըր միւթահհիւտ գաբ.	87-25
Պու սապահ աշըլոը	-
Սէրի Ա. Գ. Բ.	28-20
» Բ.	16-25
» Գ.	17-18
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	49-37½
Ագճէ Ֆայիզի	8-
Բաբոր, զուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	10-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ Գ. Բ.	9-14
Իսթանպօլ պանգասը	7-29
Օսիէթէ ժէնէրալ	4-30
Թրամվայ Գ. Բ.	4-37-20

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զուրուշտան	Ղշ. Փ.
Պէեազ Ա էֆիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	102-20
Պէշլիք »	103-30
Սլթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	111-
Ֆրանսըզ լիրասը	88- 2
Բօլ	91-
Գրիմից ալթունու	51-10
Գարպոն գայմէսի	8-42
Մարգ, % 0 ֆայիզ, լիրա իլէ	18-50
Ֆիորին, % 0 » » »	10-37-50
Ֆրանգ, % 0 » » »	22-90
Լօնտրա, 5 այ վատէ	110-20

ԹԱՍՖԻՑԵԼ

	Ղշ. Փ.
Իրէ	8-30
Ուֆագ	9-

ՏՕՔԹՈՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ
Յասնաւոր դարման
Գաղղիական ախտից, եւ ծնընդական գործարանաց։
Կալաթա, կամուրջին գլուխը։ Թիւ 3։

ԻԼԱՆ

Սապէգ Մամուլուն սահիպ իմթիազը Այվազեան էֆէնտի, Դալաթատա Բէնէշէնպիհ-աղարընտա, Իրսի խանընտա պիր մաղազա քիւշատիյէ, Նէֆիս զէյթուն եաղը, վէ լէզիզ շարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճինտէնտէ սապուն, վէ քէզալիք էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժօրժ Սալամօն գօնեաղը տախի կէթրթմէքտէ պուլունտուղունուան, մէնմուն օվալարընը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆլէրի իխթար վէ տավէթ օլունուր։

Պօղչա ատասընտան պիր սէնէլիքտէն երիկիրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլար իլէ, Գըզըրբսըն տախի Դումանտարիա թէսմիէ օլունան շարապլարը պուլունտուղունան, լիւզումու պուլունան զաթլարըն մալիւմաթք օլմագ իւզրէ, իլան օլունուր։

Էվվէլճէ օլունան իլան մուճիպլինճէ, Կարապետ Քէշիշեան էֆէնտի իլէ միեանէմիզտէ միւնագրա շիրքէթ ֆէխս օլունարագ, միւշթէրէքէն վիճուտէ կէթիրիլէն մաթպաա, վէ քիթիապխանէ, վէ միւճէլլիտխանէ քեամիլէն իտարէյի ահիզանէմէ կէշմիշ, վէ պունլար սուրէթի միւքէմմիլէտէ իսլահ վէ թանզիմ օլունարագ, էսէր թապ իթտիրէճէք զէվաթըն մաթպաա, վէ քիթապ ալմագ իսթէէն միւշթէրիլէրիմիզին իսէ քիթիւպխանէ, վէ քիթապ թէճիտ իթտիրմէք արզուսունտա պուլունան զաթլարըն տախի միւճէլլիտխանէյի ահիզանէմէտէն հէր վէճհ իլէ մէմնուն գալաճագլարընը, մակէր էֆթիխար պէեան իտէրիմ։ Մաթպայի ահիզանէմտէ հէր նէվի եաղը վէ լիսանլարա քիթիպ վէ ռէսաիլ թապ օլունտուղու կիպի, քիթիպխանէյտէ տախի պիլճիմիզէ քիթիպի միւնթէշիրէ մէվճուտ պուլունտուղունտան, միւտտաամըզ իւզրէ, մաթպաա, վէ քիթիպխանէ, վէ միւճէլլիտխանէյին ճիտտէն քէսսի ինթիզամ իթմիշ օլտուղունու, էրպապը միւրաճաաթըն միւշահէտէ վէ թէսլիմ իտէճէքլէրինտէ շիւրէհ օլմատըղընտան, կէրէք քէնտի հիսապընա, վէ կէրէք հագգը թէէլիֆլէրինի պիր պէտէլ մուգապիլինտէ թէրք իլէ քիթապ նէշր իթմէք արզու իտէն զէվաթը քիրամը, վէ թաշրատան սբբարը, իթմէք իսթէէն միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմի, եալընըզ նամը ահիզանէմէ մուրաճաաթ իլլէտիքլէրինտէ, էմիրլէրինի սուրէթի սէրիատա վէ միւքէմմէլէտէ իճրա օլունաճաղընը թէհահիւտ իտէրիմ։

Պապը Ալի ճատտէսինտէ, 23, 25 վէ 27 Նիւմէրօյու մաթպաա, վէ քիթիպխանէ, վէ միւճէլլիտխանէ սահիպի
ԳԱՍՊԱՐ Պ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ՄԷՃԷԼԼԷ

Կամ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԲԱՂԱԲԱՑԻՆ ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ

Թարգմանեաց

Ե. ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԹՈՓՎԱՑԵԱՆ

Պէրպէրեան Տպարանէն մաքուր տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է Մէճէլլէի Հայերէն թարգմանութեան առաջին հատորն, որ կը պարունակէ Մէճէլլէի խմբագրութեան յանձնախմբին Տեղեկագիրն (մապպաթա), իրաւագիտական հիմնական սկզբունքներն (Գավախտի Ֆըգհիյէէ) և վճռառմանց գիրքն (Ռիթապ-իլ-պիւեու)։

Թուրքերէն հայատառ բնագիրն ևս գրուած է հանդէպ Հայերէն թարգմանութեան։

Ազգ. կեդր. Վարչութեան Պատուսմն. Խորհուրդն յատուկ վաւերագրով հաստատած է սոյն թարգմանութեան հարազատութիւնն։

Այս աշխատասիրութիւն, որով ըզգալի պակաս մի կը լեցուի ի մեզ, ոչ միայն մեծ պատիւ կը բերէ թարգմանչին, այլ և առ ազգն իրական ծառայութիւն մի մատուցանել կը նշանակէ։

Ամբողջ գործն պիտի բաղկանայ հինգ հատորներէ, որք ըստ մեծի մասին պատրաստուած լինելով՝ պիտի հրատարակուին հետզհետէ։

Կեդրոնատեղին է Մահմուտ—Բաշա, Պէօյիւք—Եըլըզ խան, վերնայարկ թիւ 10։ Կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով և ի Բերա Պ. Վայսի գրատունն՝ ի գին 10 դահեկանի։

Ազգ. վարժարանաց և ազգ. պաշտօնական հաստատութեանց համար գոհացուցիչ զեղչ կը լինի։

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՑ ԸՆՏԻՐ ԵՐԳՈՑ

Սոյն նոր երգարանը կը պարունակէ 100է աւելի հին ու նոր ընտիր երգեր մեծաւ մասամբ եղանակաւոր, որոց մէջ են առ վեհ. Սուլթանն ձօնեալ երգերը (յատկապէս «մասիս» գրերով արտատպեալ) ինչպէս նաև Նորընտիր Ս. Պատրիարք հօր ձօնեալ անդրանիկ երգն։

Ներկայ երգարանին գլխաւոր հեղինակներն են խորէն եպ. Նար-Պէյ, Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս, Հ. Ղ. Ալիշան, Ս. Փափազեան, Քամար-Քաթիպա, Ռ. Ց. Պէրպէրեան, Պ. Դուրեան, Ն. Ռուսինեան, Մ. Մամուրեան, Գ. Հ. Ռշտունի, Մ. Պէշիկթաշլեան, Թ. Նազարեան, Ց. Դուրգէն, Տ. Մանավեան, Խրիմեան Հայրիկ, Մ. Զերազ, Գ. Օտեան, Ց. Ոսկան, Ս. Ֆէլէկեան, Մ. Կիւրճեան, Ս. Գափամաճեան, Ե. Տէվէթեան ևլն. ևլն.։

Ամեն Հայ անհատներու և ընտանեաց անհրաժեշտ եղող ներկայ գործն կը վաճառի բոլոր գրավաճառաց քով ի գին 5 ղրշ. ի։

ՄՕՆԹԷ ԲՐԻՍԹՕՑԻ ՈՐԴԻՆ

Սլթընճը վէ սօն ճիլտ նէշր օլունմուշ տըր։

Յարութիւն Քրիստափորեան թարգմընտան թապ վէ նէշր օլունան պու բօման քիթապընըն, նէ տէրէճէ շաեանը միւթալէա օլտուղու հագգընտա պահսա կիրիշմէկէ, վէ պինէէն ալէյհ գարիինի քիրամ հազարթընա թավսիեէեէ լիւզում կէօրմէկիզ. անճագ չու գատարընը պէեան իտէրիզ քի, մէկքիւր բօման հէման հէր լիսանա թէրճէմէ իտիլմիշ վէ եիւզպինլէրճէ սարֆ օլունմուշ օլուպ, էլան թապ վէ նէշրիհէտէ տէվամ օլունմագտէ, վէ պու սուրէթլէ Ցարանանընը էֆքեար, ատաթ, ախլագ վէ մէտէնիեէթինէ սահիր միլլէթլէր տախի միւշթէրէք վէ հիսսէմէնա իտիլմէքտէ տիր։

Հէր քիթապը տիւքքեանլարընտա վէ պա խուսուս սուճու Պօղոս վէ Յակոբ աղալարընը տիւքքեանլարընտա, վէ չարչը գաբուսունտա Սէրէթճի խան գարչըսընտա թիթիւնճիւ Գէորգ աղանընը տիւքքեանընտա սէկհէր ճիլտի 10ար զուրուշ Ֆիեաթլա սաթըլմագտէ տիր։

ՄԷՏՐԷՍԷ

Եախօտ

ՄԻՖԹԱՀԸ ԻՄԼԱ

ՃԻԻԶԻ ԷՎՎԷԼ

ՀԷՃԷ, ԴՐԱԱԹ ՎԷ ԻՄԼԱ ՈՒՍՈՒԼՈՒ

ԷՍԷՐ

Ա. ՍԷՐԱՑԻ

Իգնատիոս Սէրայտարեան էֆէնտինին իշպու էսէրի, Թիւրքճէ գըրաաթը իչին սուհուլէթպախշ օլուպ, վէ մէքթէպլէրտէ իսթէնալի զրմինընտա միացեալ ընկերութիւնն մէքթէպլէրինտէ օգուտ տրրըլմագտա պուլունմուշ օլան մէզքիւր քիթապ թիւրքճէնին գրաաթընը վէ պունունլա պէրապէր իմլասընը բէք սուհուլէթլէ վէ ազ վագթթ զարֆընտա էյրէտիր։

Ֆիյ 1 զուրուշ

Մէքթէպլէր իչին 100տէ 25 թէնզիլ

ԽԱՆԵԻՆ ՊԻՐ ՍՏԷՄ

ՀԻԲԵԱԵԷՑԻ ՂԱՐԻԳԷ

Էսէրի

Ց. ԳՈՒՐԳԱՆ ՎԷ Մ. ՊԻՏՕՐԻ

Մէգքիւր չայեանը գրաաթ քիթապընն սօն գրսմը օլան իքինճի գրսմը տախի չըգմըշ օլուպ, վէ պիրինճի ճիլտի 6, վէ պու ճիլտի տախի 7 զուրուշա ստթըլմագտէ օլտուղունտան, հէմթէչվիդաթ վէ հէմտէ խսթիֆաատ նէյէէթլէ, հէր քէսին օգուգասընը արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

ՍԵՒ ԴՂԵԿՈՒ ԱՒԵՐԱԿՆԵՐԸ

Կամ

ՀԱՅԱԶԱՏ ՈՐԴԻ ԶՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀՕՐՆ ԲԵՐԷ

Պատմական ընտիր թատերգութիւն յինն արարս

Գին 7 դահեկան

Սոյն թատերգութիւնը տեսր առ տեսր ձեռքէ առնողներ, եթէ իրենց քով ունեցած 13 թերթերը ներկայացընեն առ Ջրավաճառ Աղամալեան Յակոբ աղա, ամբողջին կազմեալը կրնան ստանալ, կազմի և մնացորդ 4 թերթերու փոխարէն միայն 3 1/2 դահեկան վճարելով։

ԹԷՍՏԻՖԱԹԸՄ

Միւթէրճիմի
ՍԻՄՈՆ ԳԱՆԷԳՃԵԱՆ

Ֆիեաթը 1 զուրուշ

Պիր գաչ իսթիֆատէլի նասիհաթ ու հիքմաեէեի հավի օլուպ, Ինկիլիզճէ վէ Ֆրանսըզճատան թէրճիւմէ օլունմուշ տուր։

Թաշրատան, Տէրսատէթտէ Գամանթօ խանընտա քիթապը վէ գրմիսիօնճու Սիմոն էֆէնտի իտարէսինէ պիր զ. լզգ բօսթա բուլու կեօնպրիլլիկի հալտէ, բօսթա իւճրէթի ամագսըզը, սիւրաթը միւմքինէ իլէ մահէլլինէ իրսալ օլունուր։

ՄԻՖԹԱՀ ԻԼԼ ՈՒԼՈՒՄ

ԻԼՊԻ ՆԱՀՎ

Միւէթիմիզ Թիւրքճէ մուալլիմլէրինէն պուլունան Յակոբ էֆէնտի Փաշաեանընն ատարը միւֆիտսինէն օլտուղու հալտէ, պու տէֆա, պալէատէքի սէրնամէ իլէ, 124 սահիֆէէն իպարէթ օլուպ ճիլտլէնմիշ պուլունտուղու թագտիրտէ, կէնի պիր էսէրլէրինին տահա զուհուրա կէլտիրիլմէսի մամէնունիյէ պէեան իլէ, նշէտտի լիւզումու տէրքեար օլան լիսանը թիւրքճէյի թահսիլէ արզուքէշ պուլունան զէվաթ վէ չակիրտանընընն օգումալարընը արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

Ֆիյ 6 զուրուշ տուր։

Ալէլ ումում Երմէնի մէքթէպէրինտէն չըգան Թալէպէլէրին թիւրքճէ եաղըլարը, հիւնիւն վէ իմլա ճիհէթի իլէ տուն օլտուղու էքսէրիա կէօրիւլմէքտէ օլուպ, մէքթէպլէրտէ հիւսնիւ խաթթն լիզումու տախի, էն էվվէլ Գուրգէն էֆէնտինին թահրիր իտարէսինտէ պուլունան Հայկական մէքթէպլինտէ պիր սէնէատէն պէրու, մէվգի իճրաեէ գօնուլարագ, աճիղլէրի թիւրքճէ հիւսնի խաթթ թալիմիթի մէքտէ օլտուղումտան, մէքթէպի մէզքիւր թալէպէլէրինին եաղըլարը ատէթա պիր գալէմտէ միւտէթի մէտիտտէ չալըշմըշ քեաթիպլէր եաղըրնա թէմամը իլէ միւշպիհ օլտուղու միւտիրի միւմանիյէյինին տախի թահրիր թատիդինտէ օլմաղլէ, ճիւղի պիր մաաշ իլէ հէր հանկը մէքթէպ իսթէր իսէ օրտա տախի կիտէճէք վագթըմ օլտուղունու իլան իտէրիմ։

ԱԼԻ ՂԱԼԻՊ

ASTHME CATARRHE

ԱՍԹՄ ԳԱԹԱՐ

Իշպու Լրվասսէօր թիւպէրին խսթիմալիյէ, նէֆէս տարլըղը վէ կէօքիւս սրգընթրը անինտէ տէֆ օլմագտա տըր։ — Պուունու տլան զաթ, գուլթուսու իւզէրինտէ պուլունան Լրվասսէօր իսմինին պուլունմասընա տիգգաթ իյլէմէլի տիր (Գուլթուսու 3 ֆրանգ տըր)։ — Տէրսսու փարիստէ ռիւ Մօնէտէ վագը 23 Նիւմէրօ իլէ մուրագամ Ռօպիքէ էճզախանէսի տիր։

Պուրատա Մ. Գանթիւ պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր։

NEVRALGIE ՆԷՎՐՕԼ.

ժի (պաշ աղրըսը) Միկյէն (քէշալիք պաշ աղրըսը) ԳԷՐԱՆԸ Տ'ԷՍԹՕՄԱ (միտէ սանճըսը) վէլհասրլ սինիրէ տայիր օլան հէր նէվի ֆէնալրգլար, Տօգթօր Cronier նին Անթինէվրալժիքնամ հապլարըյլա տէֆ օլմագտա տըրլար։ Գուլթուսու 3 ֆրանգ տըրլար։ Գուլթուլարըն իւզէրլէրինտէ ֆապրիգալարըն տամղալարը պուլունմասընա տիգգաթ էլզէմ տիր։ — Տէրսսու փարիստէ ռիւ տը լա Մօնէտէ վագը 23 Նիւմէրօ իլէ միւրագամ ՐՕՊԻՔԷ Robiquet, 23. Rue de la monnaie à Paris էճզախանէսի օլուպ, վէ խսթանպօլտա Մէզիքի վէ գումբանեասը էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր։